

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-11-20

Vår referens

Madelene Gripenklinga

Utvecklingssamordnare

madelene.gripenklinga@malmo.se

Motion Helena Nanne (M) och Farishta Sulaiman (M) om att kartlägga flickors inblandning i kriminalitet STK-2024-1737

Sammanfattning

Helena Nanne (M) och Farishta Sulaiman (M) har till kommunfullmäktige inkommit med en motion om att kartlägga flickors inblandning i kriminalitet.

Motionärerna framhåller att det under de senaste åren blivit alltmer uppenbart att flickors inblandning i gängbrottslighet och annan kriminalitet har underskattats och att det är sannolikt att det finns ett stort mörkertal. Rättsväsendet vittnar i allt större utsträckning om att flickor tar en alltmer aktiv roll i den kriminella verksamheten.

Vidare framför motionärerna att det finns en kunskapsbrist kring den roll som flickor spelar i kriminaliteten vilket försämrar förutsättningarna för en effektiv brottsbekämpning. Kunskapsbristen kan leda till att flickor som befinner sig i riskzon inte uppmärksammas i tid och därmed går miste om de sociala insatser som pojkar i samma situation får ta del av.

Malmö stad borde enligt motionärerna skaffa sig en bättre lägesbild för att skapa en tryggare stad där man tidigt fångar upp alla barn som är på väg åt fel håll, oavsett kön eller bakgrund.

Därför föreslår motionärerna att kommunfullmäktige beslutar att ge arbetsmarknads- och socialnämnden i uppdrag att genomföra en kartläggning av flickors inblandning i kriminalitet och redovisa kartläggningen för kommunfullmäktige.

Arbetsmarknads- och socialnämnden har fått möjlighet att yttra sig i ärendet. Nämnden bedömer att den praktiska nyttan av en lokal kartläggning inte är fastställd och att det finns utmaningar med att genomföra en sådan kartläggning. Mot bakgrund av detta föreslår arbetsmarknads- och socialnämnden att motionen ska anses vara besvarad.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige anser Helena Nanne (M) och Farishta Sulaimans (M) motion om att kartlägga flickors inblandning i kriminalitet besvarad med hänvisning till vad som redovisas i ärendet.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse KSAU 251124 Motion Helena Nanne (M) och Farishta Sulaiman (M) om att kartlägga flickors inblandning i kriminalitet
- Motion Helena Nanne (M) och Farishta Sulaiman (M) om att kartlägga flickors inblandning i kriminalitet
- Arbetsmarknads- och socialnämnden beslut 250828 § 259 muntlig Reservation (M)
- Remissvar arbetsmarknads- och socialnämnden

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2025-11-24

Kommunstyrelsen 2025-12-03

Kommunfullmäktige 2025-12-16

Beslutet skickas till

Helena Nanne (M)

Farishta Sulaiman (M)

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Stadskontorets handläggare

Ärendet

Helena Nanne (M) och Farishta Sulaiman (M) har till kommunfullmäktige inkommit med en motion om att kartlägga flickors inblandning i kriminalitet.

I denna lyfts det fram att flickors involvering i gängkriminalitet och annan brottslighet under lång tid har underskattats, och att sannolikt finns ett stort mörkertal.

Vidare lyfter motionärerna att Åklagarmyndigheten under hösten 2024 har vittnat om att flickor i gängkriminalitet har utfört grova våldsbrott som exempelvis transport av narkotika i Sverige. Trots detta är kunskapen om flickors roll fortfarande bristfällig.

Den argumenteras för att en felaktig bild av flickors roll kan försämra brottsbekämpningen, eftersom det kan leda till att flickor inte kontrolleras lika noggrant, vilket kan förhindra att brott stoppas. Vidare kan kunskapsbristen innebära

att tjejer som befinner sig i riskzon inte uppmärksammas i tid och därmed går miste om de sociala insatser som pojkar i samma situation hade fått ta del av.

Motionärerna menar att Malmö stad behöver få en bättre överblick för att kunna förebygga och tidigt upptäcka barn och unga som är på väg åt fel håll, oavsett kön och bakgrund. Därför föreslår motionärerna att arbetsmarknads- och socialnämnden ska genomföra en kartläggning av flickors inblandning i kriminalitet och redovisa resultatet för kommunfullmäktige.

Arbetsmarknads- och socialnämnden har fått möjlighet att yttra sig i ärendet.

Remissinstansens yttrande

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Arbetsmarknads- och socialnämnden instämmer med motionärerna om behovet av mer kunskap om flickors roll i kriminella gäng. Omvärldsbevakning kring den pågående forskningen på nationell nivå inom detta område behöver Malmö stad bevaka och beakta.

Nämnden bedriver ett aktivt och systematiskt arbete för att stödja barn och ungdomar som befinner sig i eller riskerar att hamna i kriminalitet. Detta arbete omfattar flera olika insatser, där syftet är att tidigt upptäcka ogynnsam utveckling, förebygga att unga utvecklar ett normbrytande beteende i framtiden samt att ingripa för att bryta ett pågående kriminellt beteende. Insatserna är mångfacetterade och utformade för att erbjuda stöd och hjälp inte bara till de unga själva, utan även till deras föräldrar.

Nämnden förhåller sig till de rekommendationer och den forskning som finns inom området, och följer därför Socialstyrelsens kunskapsstöd. Enligt detta stöd pekar tillgänglig forskning på att de insatser som finns för att motverka normbrytande beteenden och som är effektiva för pojkar också kan vara verksamma för flickor. Samtidigt framhäver Socialstyrelsen att pojkar utgör en majoritet i den forskning som ligger till grund för kunskapsstödet vägledning, och att det vetenskapliga stödet generellt sett är mer osäkert när det gäller flickor. Detta understryker vikten av att nämnden kontinuerligt följer och bevakar den tillgängliga forskningen på området.

Det finns en risk att flickor som är involverade i eller riskerar att hamna i gängkriminella miljöer inte alltid får tillräckligt med uppmärksamhet. Nämnden är medveten om att flickor både kan vara brottsutsatta och ha ett eget brottskapital. För att kunna stödja målgruppen på bästa sätt är socialtjänsten beroende av samverkan med andra aktörer, där Polismyndigheten utgör en särskilt viktig källa till information om barn i kriminalitet.

Inom den nya samverkansformen "BOB"-råd (Barn och unga i organiserad brottslighet) samlas representanter från olika samhällsaktörer, inklusive socialtjänsten, fritidsgårdar, skolor och polisen, varje månad för att stärka och effektivisera arbetet mot att barn och unga hamnar i grov kriminalitet. I BOB-rådet förs regelbundna diskussioner om flickors delaktighet i kriminalitet, och polisen är medveten om utmaningen att identifiera och fånga upp denna målgrupp.

Medvetenheten om flickors och kvinnors roll i gängkriminalitet har ökat, men forskningen i Sverige är fortfarande begränsad. Det är vanligt att kvinnor deltar i gängkriminalitet, men deras deltagande osynliggörs ofta, vilket riskerar att de inte får det stöd de behöver. Det saknas också tillräcklig kunskap om vilka insatser som fungerar för att hjälpa flickor och unga kvinnor i kriminella gäng. Pågående forskning, bland annat av Brottsförebyggande rådet, syftar till att förstå vilka brott och sysslor som utförs av flickor och kvinnor som är delaktiga i kriminella nätverk.

Nämnden följer noga utvecklingen inom området och kommer att använda resultaten från den pågående nationella forskningen för att bidra till sitt fortsatta utvecklingsarbete.

Nämnden anser att det saknas en närmare specifikation i motionen om vad som ska kartläggas. Att fånga mörkertalet av flickor i gängkriminella miljöer är svårt för nämnden att fånga i en kartläggning. En kartläggning av befintlig data skulle möta utmaningar eftersom nämndens verksamhetssystem inte kan skilja mellan olika brottstyper, och en mer djupgående analys skulle kräva en betydande arbetsinsats. För att denna typ av arbetsinsats ska vara motiverad behöver den praktiska nyttan av kartläggningen vara tydlig. Eftersom nationell forskning redan pågår bedömer nämnden att en ytterligare kartläggning sannolikt inte skulle ge tydligare resultat eller lösningar.

Med hänsyn till den pågående nationella forskningen, de metodologiska utmaningarna med en lokal kartläggning och det systematiska arbete som förvaltningen redan bedriver med målgruppen, föreslår arbetsmarknads- och socialnämnden att motionen anses vara besvarad. Nämnden kommer att fortsätta följa den nationella forskningen noga och anpassa sitt arbete efter nya upptäckter. Det befintliga arbetet med tidiga insatser och förebyggande åtgärder kommer att utvecklas vidare för att säkerställa att alla barn och unga som riskerar att hamna i kriminalitet får det stöd de behöver, oavsett kön.

Moderaterna (M) inkommer med en muntlig reservation.

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret ser att staden redan bedriver ett aktivt och systematiskt arbete för att stödja barn och ungdomar som befinner sig i eller riskerar att hamna i kriminalitet. Arbetsmarknads- och socialnämnden och dess förvaltning genomför olika insatser för

att tidigt upptäcka ogynnsam utveckling, förebygga att unga utvecklar ett normbrytande beteende och för att bryta ett redan pågående kriminellt beteende. Insatserna är mångfacetterade och utformade för att erbjuda stöd och hjälp inte bara till de unga själva, utan även till deras föräldrar.

Vidare samarbetar arbetsmarknads- och socialnämnden med olika samhällsaktörer för att stärka och effektivisera arbetet mot att barn och unga hamnar i grov kriminalitet. De förhåller sig till de rekommendationer och den forskning som finns inom området. Vidare fortsätter nämnden att följa den nationella forskningen och kommer anpassa sitt arbete efter nya upptäckter och resultat. Det befintliga arbetet med tidiga insatser och förebyggande åtgärder kommer att utvecklas vidare för att säkerställa att alla barn och unga som riskerar att hamna i kriminalitet får det stöd de behöver, oavsett kön.

Stadskontoret instämmer med arbetsmarknads- och socialnämnden kring motionärernas otydlighet gällande vad som ska kartläggas. Stadskontoret ser inte att det vore möjligt att fånga mörkertalet flickor i grängkriminella miljöer genom en kartläggning av befintliga data. Nuvarande verksamhetssystem kan inte skilja mellan olika brottstyper och i så fall behövs en annan mer omfattande arbetsinsats och djupgående analys än vad motionärerna beskriver i motionen. Eftersom nationell forskning redan pågår bedömer nämnden att en ytterligare kartläggning sannolikt inte skulle ge tydligare resultat eller lösningar.

Stadskontoret föreslår att kommunfullmäktige anser motionen besvarad.

Ansvariga

Agnes Wemme Nämndsekreterare
Ana Maria Deliv Avdelningschef
Andreas Norbrant Stadsdirektör